

آگاهی و نگرش پرستاران در ارتباط با پرستاری مبتنی بر شواهد در بیمارستان

آموزشی شهر تربت حیدریه

الهه ارمی^۱، مهناز بهرامی^{۲*}، محمدرضا عسگری^۳، مرضیه دولتشاهی^۴

۱. مربی، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه، تربت حیدریه، ایران.
۲. نویسنده مسئول، مربی، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران.
۳. دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری سالمندان، گروه پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه، تربت حیدریه، ایران.
۴. کارشناس پرستاری، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه، تربت حیدریه، ایران.

bahramim901@gmail.com

(تاریخ دریافت: ۹۶/۰۱/۱۶ تاریخ پذیرش نهایی: ۹۶/۰۲/۱۶)

زمینه و هدف: پرستاری مبتنی بر شواهد فرایندی است که در سال‌های اخیر به عنوان شیوه‌ای برای مراقبت‌های بهداشتی و درمانی براساس جدیدترین یافته‌ها مطرح شده است. لذا پژوهش حاضر با هدف تعیین آگاهی و نگرش پرستاران در ارتباط با پرستاری مبتنی بر شواهد در بیمارستان آموزشی شهر تربت حیدریه انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه توصیفی-مقطعی در سال ۱۳۹۴ بر روی ۱۰۰ پرستار به روش نمونه‌گیری سرشماری در بیمارستان آموزشی شهر تربت حیدریه انجام شد. جهت بررسی آگاهی و نگرش پرستاران در مورد پرستاری مبتنی بر شواهد از پرسشنامه استفاده شد. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها و جمع‌آوری داده‌ها تجزیه و تحلیل، با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۱۶ و آمار توصیفی انجام شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که ۶۴ درصد از شرکت‌کنندگان تا کنون حتی نام پرستاری مبتنی بر شواهد را نشنیده بودند و ۸۸ درصد شرکت‌کنندگان سطوح مختلف پرستاری مبتنی بر شواهد را نمی‌شناختند، اما اکثر آنان (۸۹ درصد) نگرش مثبتی به پرستاری مبتنی بر شواهد داشتند و تنها ۱۱ درصد افراد نگرشی بی‌تفاوت نسبت به پرستاری مبتنی بر شواهد داشتند.

نتیجه‌گیری: با توجه به اینکه پرستاران مورد مطالعه آگاهی مناسبی در مورد پرستاری مبتنی بر شواهد نداشتند ولی نگرش مثبتی از عملکرد مبتنی بر شواهد داشتند، نیاز است با اجرای برنامه‌هایی برای افزایش آگاهی و ایجاد نگرشی صحیح از پرستاری مبتنی بر شواهد به ارتقاء مراقبت پرستاری از بیماران کمک نمود.

کلید واژه‌ها: آگاهی، پرستاری، مبتنی بر شواهد، نگرش

مقدمه

در جهان امروز، شاهد نوآوری‌ها و تحولاتی سریع در عرصه‌ی مراقبت‌های بهداشتی و درمانی هستیم. تیم بالینی و به ویژه پرستاران به علت نقش مهم و حیاتی که در مراقبت از بیماران دارند، بایستی خود را با آخرین تحولات در خصوص مراقبت‌های بالینی همگام ساخته و اطلاعات بالینی خود را به روز نگه دارند. پرستاران نیز همچون سایر حرفه‌های پزشکی با این واقعیت روبرو هستند که نیمه عمر کوتاه اطلاعات علمی آنها، مطالبی را که در دوران تحصیل و حتی پس از آن فرا گرفته‌اند، به

سرعت کهنه و منسوخ می‌سازد (۱). بر این اساس کاربرد شواهد در تشخیص، درمان و پیش‌آگهی بیماری‌ها در علوم پزشکی در طول دو دهه اخیر مورد تأکید قرار گرفته است (۲). در پرستاری مبتنی بر شواهد با استفاده صریح، روشن، آگاهانه و صحیح از بهترین شواهد موجود، تصمیم‌گیری در مورد مراقبت از هر بیمار به شکل منحصربه‌فرد با در نظر گرفتن نیازهای فردی انجام می‌شود (۳). عملکرد مبتنی بر شواهد یک رویکرد حل مسأله در امر مراقبت بالینی است؛ که از طریق تلفیق بهترین شواهد تحقیقی موجود با تجربیات بالینی و ترجیحات بیمار به

مبتنی بر شواهد از جمله دوره‌های مهارت‌های رایانه‌ای و جستجوی اینترنتی بودند (۱۰).

کاملاً مشخص است که تصمیم‌های پرستار برای بیمار، دربرگیرنده‌ی نتایج مهمی است (۱۱) و پرستاران نسبت به مراقبت از بیماران مسئول هستند و باید به منظور فراهم کردن ایمن‌ترین و باکفایت‌ترین مراقبت‌ها متبحر و پاسخگو باشند. اولین نکته مورد توجه برای پرستاران، ارایه مراقبت بهداشتی با کیفیت بالا و با دانش روز برای مددجویان است. پرستار چه در بخش جامعه کار کند، چه در تسهیلات مراقبت حاد یا مؤسسه مراقبت طولانی مدت یا در یکی از هزاران بخش کاری مربوطه، از او انتظار می‌رود مراقبت جامع به عمل آورد و همواره از تازه‌ترین اطلاعات در عملکرد بالینی روزانه خود استفاده نماید. افزایش انتظارات مددجویان و فشار مالی مراقبت بهداشتی، این مسئولیت را با معضل بیشتری مواجه کرده است. متأسفانه نتایج پژوهش‌ها به ندرت وارد کار بالین می‌شود. تفسیر اکثر شواهد در کار بالین یک چالش است که سطوح مختلف سیستم مراقبت سلامتی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. در ضمن، عملکرد مبتنی بر شواهد در اعتلاء بخشیدن به هویت حرفه‌ای پرستاران نیز بسیار کارگشا خواهد بود (۴).

مشخص شده است پرستارانی که اعمال خود را بر اساس مدارک و شواهد علمی پایه‌گذاری کرده‌اند، توانسته‌اند تصمیمات بهتری اتخاذ کنند، مراقبت با کیفیت بالاتری انجام دهند، از مدت بستری و هزینه‌های بیماران بکاهند و هزینه- اثربخشی بهتری را برای بیمار و سازمان به ارمغان آورند (۱۲، ۱۳).

بنابراین، بسیار منطقی به نظر می‌رسد که به منظور بهبود کیفیت خدمات بهداشتی، ارائه مراقبت‌های استاندارد، جلوگیری از اتلاف وقت و هزینه از عملکرد مبتنی بر شواهد استفاده گردد. از آنجایی که توسعه پرستاری مبتنی بر شواهد در کشور ما نیاز به توجه بیشتر دارد و برای اجرای این مهم ابتدا باید میزان آگاهی و نگرش پرستاران را مورد بررسی قرار داد و با توجه به تفاوت‌های اساسی موجود میان نظام سلامت و چگونگی ارایه خدمات مراقبتی در کشور ما و کشورهای پیشرفته، مطالعات خارجی قابل تعمیم در کشورمان نیستند. لذا این مسائل پژوهشگر را برآن داشته است تا در پژوهشی به بررسی

دست می‌آید (۴). استانداردسازی مراقبت‌های پرستاری بر اساس آخرین شواهد بهترین نتایج را در افزایش کیفیت به همراه دارد (۵) و فاصله بین تحقیق و بالین را کاهش می‌دهد (۴). اما مقالات و پژوهش‌های صورت گرفته در این زمینه، نشان می‌دهد که پرستاران در عملکرد مبتنی بر شواهد با مشکل مواجه هستند و بیشترین مشکل آنها یافتن بهترین شواهد، شناسایی منابع صحیح، استفاده از روش‌های جستجوی بهینه و ارزیابی شواهد یا به طور کلی در استفاده از مهارت‌های سواد اطلاعاتی ذکر شده است (۱). به هر حال فراهم آوردن مراقبتی که بر اساس بهترین شواهد بوده و هزینه اثربخشی آن بالا باشد به عنوان یک استراتژی برای انجمن‌های سلامتی مطرح است (۶).

تحقیقات پرستاری در زمینه EBN از دهه ۱۹۸۰ میلادی با تأکید بر آموزش بالینی آغاز شده است (۷). Melnyk و همکاران با بررسی دیدگاه و نیازهای پرستاران درباره عملکرد مبتنی بر شواهد گزارش دادند که پرستاران معتقدند اگر اعمال بالینی بر اساس شواهد تحقیقی انجام شود، کیفیت مراقبت افزایش خواهد یافت. اما تنها ۴۶ درصد از پرستاران اعمال بالینی خود را بر شواهد تحقیقی استوار دانستند (۸). در برخی از مطالعات دیگر در مورد عملکرد مبتنی بر شواهد بیش از نیمی از افراد و یا حتی تمامی شرکت‌کنندگان اذعان داشتند که عملکرد آنها مبتنی بر شواهد نمی‌باشد (۳، ۸).

در پژوهشی دیگر با وجود اینکه پرستاران دید مثبتی نسبت به عملکرد مبتنی بر شواهد دارند و موافقند که باعث بهبود مراقبت از بیماران می‌شود، ولی آگاهی بسیار کمی در مورد جستجوی ژورنال‌ها، مقالات مروری و پایگاه‌های اطلاعاتی دارند. فقط ۴۰ درصد از پرستاران کوکران را می‌شناختند و حتی در صورت داشتن آگاهی، از آن استفاده نمی‌کردند و تنها ۱۷ درصد از آنان جستجوی وسیع در وب انجام می‌دادند (۹). نتایج مطالعه مارتیس (۲۰۰۸) حاکی از آن بود که ۵۸ درصد از پرستاران بخش نوزادان واژه‌های عملکرد مبتنی بر شواهد یا مراقبت مبتنی بر شواهد را شنیده بودند و ۵۱ درصد به کوکران دسترسی داشتند که از این تعداد ۱۸ درصد از آن استفاده می‌کردند و بین ۸۳ تا ۸۸ درصد علاقمند به گذراندن دوره‌های آموزشی در مورد مراقبت سلامتی

پایایی آن از روش آزمون-بازآزمون استفاده شده و پایایی آن با ضریب همبستگی ($r=0/7$) تأیید شد.

بخش سوم پرسشنامه مربوط به نگرش پرستاران از پرستاری مبتنی بر شواهد بود که اقتباسی از پرسشنامه استاندارد طراحی شده توسط آرونس (۲۰۰۴) (Attitude Practice Scale Evidence-based) می‌باشد. این پرسشنامه به صورت مقیاس چهار درجه‌ای لیکرت مقیاس بندی شده و دامنه نمرات کسب شده بین ۰ تا ۳۹ می‌باشد. نمره ۱۹ و کمتر نشان دهنده نگرش بی‌تفاوت، نمره ۲۰ و بالاتر نگرش مثبت را نشان می‌دهد. این ابزار در پژوهش آقاحسینی (۱۳۹۰) مورد استفاده قرار گرفته و رویایی و پایایی آن تأیید شده است (۱۰).

برای تمامی شرکت‌کنندگان توضیح مختصر در مورد پژوهش و نیز هدف از مطالعه به صورت کامل و شفاف داده شد و رضایت آگاهانه از آنان کسب گردید. پس از جمع‌آوری داده‌ها، بازبینی پرسشنامه‌ها و کدگذاری، داده‌ها وارد کامپیوتر شد. پس از اطمینان از صحت ورود داده‌ها، تجزیه و تحلیل با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ انجام شد. توصیف داده‌ها با جداول فراوانی، نمودار و شاخص مرکزی میانگین و پراکنندگی انحراف معیار انجام گردید. از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف جهت تعیین نرمال یا غیرنرمال بودن توزیع داده‌ها استفاده شد.

یافته‌ها

در این مطالعه ۱۰۰ شرکت‌کننده در رده‌های مختلف پرستاری بررسی شدند؛ که از این تعداد، ۳۷ نفر (۳۷ درصد) مرد و ۶۳ نفر (۶۳ درصد) زن بودند. میانگین سنی پرستاران $29/71 \pm 5/71$ و بیشتر آنان سابقه کاری کمتر از ۵ سال داشتند (۵۶ درصد). سایر مشخصات فردی و شرایط کاری پرستاران در جدول ۱ به صورت خلاصه آمده است.

آگاهی و نگرش پرستاران در ارتباط با پرستاری مبتنی بر شواهد در بیمارستان آموزشی شهر تربت حیدریه در سال ۱۳۹۴ پیردازد.

مواد و روش‌ها

این پژوهش از نوع توصیفی-مقطعی با هدف تعیین آگاهی و نگرش پرستاران نسبت به پرستاری مبتنی بر شواهد در بیمارستان آموزشی شهر تربت حیدریه در سال ۱۳۹۴ پس از تصویب طرح و اخذ مجوزهای لازم از دانشگاه و بیمارستان مربوطه انجام شد. با توجه به اینکه شهر تربت حیدریه تنها دارای یک بیمارستان آموزشی است، بنابراین تمام پرستاران شاغل در این بیمارستان اعم از مترون، سوپروایزر بالینی، سوپروایزر آموزشی، سرپرستار و پرستار بالینی به صورت سرشماری مورد بررسی قرار گرفتند. تمام افراد مورد مطالعه شامل ۱۰۰ نفر بودند که از تمامی بخش‌های موجود در این بیمارستان شامل بخش‌های عمومی (داخلی، جراحی، عفونی، ارتوپدی، اورژانس، زنان و اطفال) و ویژه (ICU، CCU و دیالیز) در پژوهش شرکت کردند.

برای بررسی آگاهی و نگرش پرستاران از یک پرسشنامه شامل سه قسمت استفاده شد. قسمت اول مشخصات فردی پرستاران از جمله سن، جنس، سطح تحصیلات، سابقه کاری، بخش محل خدمت، سمت و میزان ساعات مطالعه در هفته را مورد بررسی قرار می‌داد. در قسمت دوم برای بررسی آگاهی پرستاران از پرسشنامه پژوهشگرساخته استفاده شد، که بر اساس میزان آشنایی با سطوح و پایگاه‌های اطلاعاتی پرستاری مبتنی بر شواهد و مراجعه به منابع اطلاعاتی برای پاسخ به سؤالات بالینی مربوط به بیمار طراحی شد. رویایی این پرسشنامه بر اساس نظرات ۱۰ تن از صاحب نظران تأیید شده و برای تأیید

جدول ۱: توزیع فراوانی مشخصات فردی پرستاران شهر تربت حیدریه

مشخصات فردی	تعداد	درصد
جنس	مرد	۳۷
	زن	۶۳
تحصیلات	کارشناسی	۹۵
	کارشناسی ارشد	۵
وضعیت تأهل	مجرد	۲۰

۸۰	۸۰	متأهل	
۵۶	۵۶	کمتر از ۵ سال	سابقه کاری
۲۲	۲۲	بین ۵ تا ۱۰ سال	
۲۱	۲۱	بیشتر از ۱۰ سال	
۱۷	۱۷	داخلی	بخش کاری
۱۷	۱۷	جراحی	
۲۰	۲۰	ویژه	
۴	۴	عفونی	
۶	۶	ارتوپدی	
۱۶	۱۶	اطفال و زنان	
۲۰	۲۰	اورژانس	
۸۸	۸۸	پرستار	سمت
۸	۸	سرپرستار	
۴	۴	سوپروایزر	
۱	۱	مترون	
۲۵	۲۵	رسمی	نوع استخدام
۴۲	۴۲	قراردادی	
۴	۴	پیمانی	
۲۹	۲۹	طرحی	

درصد آنان در کارگاه پرستاری مبتنی بر شواهد شرکت کرده بودند. علاوه بر این ۸۸ درصد شرکت کنندگان سطوح مختلف پرستاری مبتنی بر شواهد را نمی‌شناختند. سایر موارد در جدول ۲ بیان شده است.

برای بررسی میزان دانش پرستاران در ارتباط با پرستاری مبتنی بر شواهد، از موارد مختلفی استفاده شد که نتایج نشان داد که ۶۴ درصد از شرکت کنندگان تا کنون حتی نام پرستاری مبتنی بر شواهد را نشنیده بودند و تنها ۱۵

جدول ۲: توزیع فراوانی موارد آشنایی با پرستاری مبتنی بر شواهد در پرستاران شهر تربت حیدریه

خیر	بلی	میزان آشنایی با پرستاری مبتنی بر شواهد
۶۷	۳۳	توانایی ترجمه مقالات انگلیسی
۲۸	۷۲	گذراندن کلاس‌های هفتگانه کار با رایانه (ICDL)
۹	۹۱	دسترسی به اینترنت و منابع اطلاعاتی
۲۴	۷۶	مطالعه حداقل یک مقاله علمی
۴۹	۵۱	گذراندن کارگاه روش پژوهش
۵۹	۴۱	آشنایی با ویژگی‌های اصلی یک طرح تحقیقاتی
۶۴	۳۶	شنیدن نام EBN تا کنون
۸۵	۱۵	گذراندن کارگاه آموزشی عملکرد مبتنی بر شواهد
۸۸	۱۲	آشنایی با سطوح مختلف شواهد

نتایج نشان داد ۶۲ درصد از پرستاران هدف اصلی پرستاری مبتنی بر شواهد را تلفیقی از بهترین دانش موجود (شاهد یا Evidence) با تجربه بالینی و ارزش‌های بیمار می‌دانستند.

جدول ۳: توزیع فراوانی منابع اطلاعاتی مورد استفاده پرستاران شهر تربت حیدریه

خبر	بلی	مراجعه پرستاران به منابع اطلاعاتی
۸۸	۱۲	جزوات درسی
۷۹	۲۱	پرسش از اساتید بالینی
۴۹	۵۱	پرسش از سایر پرستاران بالینی
۴۸	۵۲	پرسش از پزشکان متخصص
۸۳	۱۷	مجلات پزشکی و پرستاران
۵۷	۴۳	کتاب‌های مرجع
۷۳	۲۷	پایگاه‌های اطلاعاتی مبتنی بر شواهد

در ارتباط با میزان آشنایی پرستاران با پایگاه‌های اطلاعاتی پرستاری مبتنی بر شواهد نتایج نشان داد تعداد انگشت شماری از پرستاران این پایگاه‌ها را می‌شناسند و در تصمیم‌گیری بالینی از آن استفاده می‌نمایند (جدول ۴).

جدول ۴: توزیع فراوانی میزان اطلاع پرستاران از پایگاه‌های اطلاعاتی پرستاری مبتنی بر شواهد

Cochrane	Mosby nursing skills	Up to date	Clinical key	Nursing consult	پایگاه‌های اطلاعاتی EBN
تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	تعداد	
۴	۱	۳	۳	۵	اطلاع دارم و در تصمیم‌گیری بالینی از آن استفاده می‌کنم
۵	۱۰	۱۰	۱۰	۱۱	اطلاع دارم ولی صرفاً جهت افزایش آگاهی از آن استفاده می‌کنم
۹	۹	۱۲	۹	۱۴	اطلاع دارم ولی استفاده نمی‌کنم
۸۲	۸۰	۷۵	۷۸	۷۰	بی اطلاع هستم

بی تفاوت نسبت به پرستاری مبتنی بر شواهد داشتند. میانگین نمره کسب شده در ارتباط با نگرش پرستاران

یافته‌های این مطالعه نشان داد اکثر افراد در رده‌های مختلف پرستاری (۸۹ درصد) نگرش مثبتی به پرستاری مبتنی بر شواهد دارند و تنها ۱۱ درصد افراد نگرشی

داد درصد نگرش مثبت پرستاران بیشتر از میزان دانش آنها در مورد EBN است.

در مطالعه‌ای که توسط صالحی و همکاران (۱۳۹۲) انجام شد، نتایج نشان داد که اکثر واحدهای مورد پژوهش ۵۳ درصد پرستاران از نظر اجرای مراقبت‌های پرستاری مبتنی بر شواهد در سطح ضعیف قرار دارند. به عبارتی، عملکرد اکثر واحدهای مورد پژوهش مبتنی بر شواهد تحقیقی نمی‌باشد (۴). در مطالعه مک کلاسکی (McCelusky) که به منظور بررسی سطح دانش و مهارت پرستاران استرالیا انجام شد، بیش از نیمی از افراد توانایی خود را در این زمینه کم دانسته بودند و به پنج عامل عمده در مسیر عملکرد مبتنی بر شواهد از قبیل کمبود وقت، تعداد زیاد بیمار، داشتن مهارت کم در این مورد، عدم دسترسی به مجلات و احساس اینکه شواهد تحقیقی کافی در رابطه با مداخلات حرفه‌ای وجود ندارد، اشاره کرده بودند (۱۵). در مطالعه حاضر به طور دقیق میزان عملکرد مبتنی بر شواهد مورد بررسی قرار نگرفت، اما بر اساس سایر یافته‌ها که بیانگر عدم اطلاع از نحوه جستجوی علمی و پایگاه‌های مبتنی بر شواهد می‌باشد می‌توان این طور نتیجه‌گیری کرد که آنها نیز عملکرد مبتنی بر شواهد ندارند.

نتایج مطالعه آقاحسینی نشان داد که ۴۱/۳ درصد از پرستاران دارای نگرش مثبت و ۵۸/۸ درصد نظر و دید خاصی نسبت به پرستاری مبتنی بر شواهد نداشتند (۱۰). اما در مطالعه حاضر اکثر پرستاران (۸۹ درصد) نگرش مثبت و تنها ۱۱ درصد افراد نگرشی بی‌تفاوت نسبت به پرستاری مبتنی بر شواهد داشتند. این نتایج نشان دهنده این است میزان آگاهی از پرستاری مبتنی بر شواهد نمی‌تواند تأثیری بر نوع نگرش پرستاران به این مقوله داشته باشد تا منجر به عملکرد مبتنی بر شواهد شود. برای گسترش عملکرد مبتنی بر شواهد نیاز است تا پرستاران اهمیت این موضوع را درک کرده و تفاوت مراقبت به سبک سنتی و به روش مبتنی بر شواهد را خود نیز تجربه نمایند.

نسبت به پرستاری مبتنی بر شواهد برابر با $25/85 \pm 5/61$ بود.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که پرستاران دانش و آگاهی مناسبی از پرستاری مبتنی بر شواهد ندارند و بسیاری از آنان پایگاه‌های اطلاعاتی مبتنی بر شواهد را نمی‌شناسند و در روند مراقبت از بیمار از آن استفاده نمی‌کنند. همچنین برای پاسخ به سؤالات مربوط به بیمار به منابع معتبری مراجعه نمی‌کنند. با این وجود نگرش آنان به پرستاری مبتنی بر شواهد نگرشی مثبت است.

مطالعه آقاحسینی (۱۳۹۰) نشان داد ۹۷/۶ درصد از پرستاران از سطح آگاهی متوسط و ضعیف برخوردارند. همچنین، ۴۱/۳ درصد از پرستاران دارای نگرش مثبت و ۵۸/۸ درصد نسبت به پرستاری مبتنی بر شواهد بی‌تفاوت بودند (۱۰). در مطالعه حاضر نیز اکثر پرستاران اطلاعاتی در مورد سطوح مختلف پرستاری مبتنی بر شواهد نداشتند و بسیاری از آنان تاکنون نام پرستاری مبتنی بر شواهد را نیز نشنیده بودند. اما برخلاف مطالعه آقاحسینی ۸۹ درصد پرستاران مورد مطالعه نگرش مثبتی به پرستاری مبتنی بر شواهد داشتند و تنها ۱۱ درصد نسبت به آن بی‌تفاوت بودند. که این تفاوت در نگرش به پرستاری مبتنی بر شواهد می‌تواند به علت این باشد که در پرسشنامه‌ای که به پرستاران داده شد، توضیحاتی در مورد EBN ذکر شده بود که احتمالاً به علت مطالعه و کسب این اطلاعات، نگرشی مثبت در پرستاران ایجاد شده است.

در مطالعه‌ای دیگر که توسط Zhou و همکاران (۲۰۱۶) انجام شد، مشخص گردید از نمره کسب شده از پرسشنامه عملکرد مبتنی بر شواهد ابتدا نمره نگرش و بعد از آن نمره دانش بالاتر بوده است و نمره عملکرد از همه کمتر بوده است. پرستاران با تجربه‌ی بالا دانش بیشتری در مورد EBN داشتند و پرستاران با فشار کاری بالا نمره نگرش پایین‌تری داشتند (۱۴). یافته‌های مطالعه حاضر نیز نشان

ارزیابی مقالات علمی و استحکام داده‌ها و نتایج آنها برگزار گردد. همچنین ذکر نمونه‌های عینی و بیان تجربه کسانی که بر اساس شواهد عمل می‌کردند، می‌تواند عامل محرکی برای عملکرد مبتنی بر شواهد باشد. از طرفی تشویق و ترغیب برای تحقیق در میان پرستاران بالینی و حمایت از پرستارانی که قصد انجام تحقیق را دارند، در نظر گرفته شود.

یافته‌های این مطالعه بیانگر این است که اکثر پرستاران از سطح آگاهی ضعیفی برخوردارند اما بیشتر آنان نگرش مثبتی نسبت به پرستاری مبتنی بر شواهد دارند. با ملزم کردن اساتید دانشگاه و نیز مربیان بالینی به استفاده از متدها و کاربرد پرستاری مبتنی بر شواهد در دوره کارشناسی پرستاری و نیز با آشنایی هر چه بیشتر پرستاران بالینی با این مقوله می‌توان هم سطح آگاهی و نگرش پرستاران و هم عملکرد آنها را ارتقاء بخشید.

تشکر و قدردانی

در پایان بر خود لازم می‌دانیم از همکاری و مساعدت مسئولین و پرستاران بیمارستان آموزشی نهم دی که با یاری آنها انجام این پژوهش میسر شد و نیز معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه که هزینه مالی این پژوهش را (طرح پژوهشی با کد ۱۱۹ ثبت شده) را بر عهده داشته‌اند، کمال تشکر و قدردانی را بنماییم.

تعارض منافع

هیچ گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

منابع مالی

معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه

در سایر مطالعات انجام شده در مورد پرستاری مبتنی بر شواهد، آموزش در مورد EBN منجر به بهبود عملکرد پرستاران می‌شد (۱۶، ۱۷). با توجه به نتایج مطالعات می‌توان این طور نتیجه گرفت که یکی از دلایل عدم وجود اطلاعات در مورد EBN می‌تواند به سیستم آموزش دانشگاهی مرتبط باشد. از جمله این که اساتید وقت و دانش کافی در مورد آموزش مبتنی بر شواهد ندارند و با نحوه آموزش آن آشنایی ندارند. همچنین پرستاران در بالین با تعداد زیاد بیماران، کمبود وقت و اطلاعات مواجه بوده و در مراقبت بر اساس شواهد دچار مشکل می‌باشند (۱۸). با در محیط بالین نیز با وجود اینکه نگرش پرستاران به EBN مثبت است اما عواملی مانند تعداد زیاد بیماران، کمبود وقت و اطلاعات باعث می‌شود تا آنها در مراقبت بر اساس شواهد دچار مشکل باشند.

در مطالعه مک کل و همکاران که دیدگاه پزشکان عمومی در مورد پزشکی مبتنی بر شواهد مورد بررسی قرار گرفت، نتایج نشان داد که آنها از پزشکی مبتنی بر شواهد استقبال می‌کنند و معتقدند در مراقبت از بیماران بسیار کمک کننده است، اما آنها آگاهی بسیار کمی در مورد جستجوی ژورنال‌ها، مقالات مروری و پایگاه‌های اطلاعاتی دارند. تنها ۴۰ درصد در مورد پایگاه مقالات مروری کوکران آگاهی داشتند و بسیاری از آنها بی‌آگاهی از این پایگاه را می‌شناختند از آن استفاده‌ای نمی‌کردند (۹). در مطالعه حاضر، نیز ۸۲ درصد پرستاران اطلاعی از پایگاه کوکران نداشتند و تنها ۴ درصد پرستاران از آن استفاده می‌کردند. در نهایت با توجه به اینکه پرستاران در زمینه درک اهمیت پژوهش و کاربرد آن در بالین با مشکل مواجه هستند و بسیاری از آنان نحوه وارد کردن نتایج را به محیط بالین را نمی‌دانند، پیشنهاد می‌شود دوره‌های آموزشی کاربردی برای آشناسازی پرستاران با چگونگی

References

- 1- Habibi Sh, Rezaei Hachesoo P, Tabaghi R. Enhancing information literacy as a base of developing evidence-based nursing. *Health Inf Manage* 2010; 7(3): 378. (Persian)
- 2- Abedini Z, Ahmari Tehran H, khorami A, Heidarpour A. Nursing students experiences toward evidence-based learning in clinical setting: A qualitative study. *Iran J Med Educ* 2012; 11 (8):864-873. (Persian)
- 3- Ingersoll GL. Evidence-based nursing: what it is and what it isn't. *Nurs Outlook* 2000; 48(4):151-2.
- 4- Salehi Sh, Mohmedie Karbalaie A, Abedi H A .A study of the implementation rate of evidence-based nursing cares by nurses in state hospitals in Ahwaz in 2011. *Evid Based Care* 2013; 3(7): 7-15. (Persian)
- 5- Taheri F, Khademolhoseini S M, Mokhtari Nouri J. Designing evidence-based nursing care guidelines for neurosurgical patients in Intensive Care Unit. *Iran J Crit Care Nurs* 2015; 8(1):27-3. (Persian)
- 6- Nezamzadeh M, Khademolhosseini S M, Mokhtari Nori J, Ebadi A. Design of guidelines evidence-based nursing care in patients with angina pectoris. *Iran J Crit Care Nurs* 2012; 4 (4):169-176. (Persian)
- 7- Poodineh Moghadam M, Jahantigh Haghighi M, Shahdadi H, Saravani S, Shojaei Shad F. The Impact of Evidence-Based Education on Nursing Students' Critical Thinking. *J Nurs Educ* 2015; 4 (2): 9-17. (Persia)
- 8- Nehrir B, Rejeh N, Ebadi A. The evidence-based nursing education. *J Nurs Educ* 2013; 2(2): 49-54. (Persian)
- 9- McColl A, Smith H, White P, Field J. General practitioners' perceptions of the route to evidence based medicine: a questionnaire survey. *BMJ* 1998; 316(8): 361-65.
- 10- Aghahisseini Sh. Knowledge and attitudes relation to evidence-based nursing in hospitals of Kashan University of Medical Sciences. *J Nurs Midwifery* 2011; (22): 45-54. (Persian)
- 11- Thompson C, Cullum N, Mc Caughan D, Sheldon T, Raynor P. Nurses, information use, and clinical decision making—the real world potential for evidence-based decisions in nursing. *Evid Based Nurs* 2004; 7:368-72
- 12- Adib-Hajbaghery M. Factors facilitating and inhibiting evidence-based nursing in Iran. *J Adv Nurs* 2007; 58(7): 566-75. (Persian)
- 13- Mc Kenna HP, Ashton S, Keeney S. Barriers to evidence-based practice in primary care. *J Adv Nurs* 2004; 45(10): 178-89 .
- 14- Zhou F, Hao Y, Guo H, Liu H. Attitude, Knowledge, and Practice on Evidence-Based Nursing among Registered Nurses in Traditional Chinese Medicine Hospitals: A Multiple Center Cross-Sectional Survey in China. *Evid Based Complement Alternat Med Epub* 2016; 27:1-8
- 15- Kermanshahi S, Parvinian A M. Barriers to Implementation of Evidence-Based Care: Viewpoints of Nursing Staff. *Iran J Med Educ* 2012; 12(2): 84-92. (Persian)
- 16- Seyed Rasoli A, Valizadeh S, HajEbrahimi S, Poron K, Abedini K. Application of the principles of evidence-based care in elderly women with urinary incontinence. *J Nurs Midwifery* 2009; 17(1): 4-11. (Persian)
- 17- Nouhi E, Abdollah Yar A, Fasihi Harandi T. The survey of clinical decision in nurses in hospitals of Kerman University of Medical Sciences after evidence-based nursing education and compared to the control group. *Strides Dev Med Educ* 2014; 11(2): 264-271. (Persian)
- 18- Sheikhalipour Z, Fathi-Azar E, Lotfi M, Pakpour V, Aghajari P, Khoshkanabi H, Z Alimokhtari. Concept of evidence based nursing and nursing education. *Iran J Med Educ* 2014; 14(6):507-516.(Persian)

1 X U V H V ¶ N Q R Z O U S U H E D C E Based Nursing in Torbat Heidarieh
Educational Hosital

Elaheh Erami¹, Mahnaz Bahrami², Mohammad Raza Asgari³, Marzieh Dolatshahi⁴

- 1- Instructor of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Torbat Heydariyeh University of Medical Sciences, Torbat Heydariyeh, Iran
- 2- Instructor of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.
- 3- MS Student of Elderly Nursing, Student Research Committee, Torbat Heydariyeh University of Medical Sciences, Torbat Heydariyeh, Iran
- 4- BS of Nursing, Department of Nursing, Torbat Heydariyeh University of Medical Sciences, Torbat Heydariyeh, Iran.

Corresponding Author: Mahnaz Bahrami, Instructor of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran (E-mail: bahramim901@gmail.com)

Received April 5 , 2017 Accepted May 6, 2017)

Background and Aims: Evidencebased nursing is a process, have been recently raised as a way of health care based on the newest results. The present study aimed to determine the knowledge and attitudes toward evidencebased nursing in Torbat Heidarieh educational hospital.

Materials and Methods: This descriptive, crosssectional study was done on 100 nurses in the city of Torbat Heidarieh with convenience sampling in 2015. Evidencebased questionnaire was used to assess the knowledge and attitudes about nursing. After completing the questionnaires the data were analyzed using spss 16.

Results: The results showed that 64% of participants had ever even heard the evidencebased nursing and 88% of participants did not know the different levels of evidencebased nursing, but most of them (89%) had a good attitude toward evidencebased nursing and only 11% of nurses had indifferent attitude toward evidencebased nursing.

Conclusion: Although the nurses did not have appropriate knowledge about evidencebased nursing, they had a positive attitude toward it. It is necessary to implement programs to increase awareness and give the right attitude toward evidencebased nursing.

Keywords: Evidencebased nursing, Knowledge, Attitude, Nursing